

УДК 658.589:338.432

Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в аграрній сфері України / Лупенко Ю.О. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 5.

Розглянуто питання щодо пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в аграрній сфері, шляхи її активізації та можливості переходу на інноваційну модель розвитку. Показано нерівномірності розподілу інноваційного потенціалу аграрної сфери на регіональному рівні й вказано на негативність такого впливу на зв'язок науки та виробництва, інформаційне забезпечення товаровиробників щодо наукової продукції, комерціалізацію наукових розробок і попит на інноваційну продукцію в цілому.

Відзначено, що найефективнішим напрямом у зазначеному ракурсі розв'язання проблеми слід вважати підвищення функціональності регіональних центрів наукового забезпечення Національної академії аграрних наук України з орієнтацією на зближення академічної науки з освітою й виробництвом та дієвої пропаганди результатів досліджень аграрної науки. Рис.: 1; Бібліогр.: 10.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційна діяльність, інноваційна модель, інноваційний потенціал, комерціалізація, науково-технічна продукція, наукові розробки, аграрна сфера.

УДК 658.589:338.432

Приоритетные направления инновационной деятельности в аграрной сфере Украины / Лупенко Ю.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 5.

Рассмотрены вопросы о приоритетных направлениях инновационной деятельности в аграрной сфере, пути ее активизации и возможности перехода на инновационную модель развития. Показаны неравномерности распределения инновационного потенциала аграрной сферы на региональном уровне и указано на негативность такого влияния на связь науки и производства, информационное обеспечение товаропроизводителей относительно научной продукции, коммерциализацию научных разработок и спрос на инновационную продукцию в целом.

Отмечено, что наиболее эффективным направлением в указанном ракурсе решения проблемы следует считать повышение функциональности региональных центров научного обеспечения Национальной академии аграрных наук Украины с ориентацией на сближение академической науки с образованием и производством и действенной пропаганды результатов исследований аграрной науки. Илл.: 1. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: инновационное развитие, инновационная деятельность, инновационная модель, инновационный потенциал, коммерциализация, научно-техническая продукция, научные разработки, аграрная сфера.

UDS 658.589:338.432

The innovative priorities of the agrarian sphere of Ukraine / Lupenko Y.O. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 5.

The article covers the innovative priorities of the agrarian sphere, the guidelines for activation, and the ways of transfer to the model of innovative development.

The regional irregularities of distribution of the agrarian innovative potential are considered, the negative impact of them on the interrelation of science and production, information support of commodity producers, commercialization of scientific research and general demand for innovative products.

It is defined that the most efficient solution to the problem is the increase of efficiency of performance of regional research centers of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, emphasis on the cooperation of academic science and production and active promotion of the results of the agrarian scientific research. Figs.: 1. Refs.: 10.

Key words: innovative development, innovative activity, innovative model, innovative potential, commercialization, scientific and technical products, scientific research, agrarian sphere.

УДК 332.2 (477)

Оцінка основних тенденцій зональної спеціалізації сільськогосподарського землекористування в Україні / Ібатуллін Ш.І., Шанін О.В., Степенко О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 12.

Проведено оцінку розвитку спеціалізації галузей рослинництва та оптимального їх співвідношення у сівозмінах у різних природно-сільськогосподарських регіонах. Визначено коефіцієнт спеціалізації виробництва сільськогосподарської продукції в галузі рослинництва й виявлено значну зміну структури посівних площ за аналізований період. За допомогою кластерного аналізу здійснено класифікацію областей і природно-сільськогосподарських зон України за факторною ознакою частки спеціалізації галузей рослинництва в загальній площі посівів та зроблено висновок про неузгодженість виробничого напрямку підприємств з особливостями природних і соціально-економічних умов. На основі теорії Марківських процесів доведено відсутність закономірностей переходу від одного кластера до іншого та, як наслідок, невідповідність спеціалізації вирощування сільськогосподарських культур природно-сільськогосподарським зонам. Табл.: 3. Рис.: 4. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: галузь рослинництва, сільськогосподарське землекористування, зональна спеціалізація, кластерний аналіз, Марківські процеси, природно-сільськогосподарські зони.

УДК 332.2 (477)

Оценка основных тенденций зональной специализации сельскохозяйственного землепользования в Украине / Ибатуллин Ш.И., Шанин А.В., Степенко А.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 12.

Проведена оценка развития специализации отраслей растениеводства и оптимального их соотношения в севооборотах в разных природно-сельскохозяйственных регионах. Определен коэффициент специализации производства сельскохозяйственной продукции в отрасли растениеводства и выявлено значительное изменение структуры посевных площадей за анализируемый период. С помощью кластерного анализа осуществлена классификация областей и природно-сельскохозяйственных зон Украины по факторному признаку удельного веса специализации отраслей растениеводства в общей площади посевов и сделан вывод о несогласованности производственного направления предприятий с особенностями природных и социально-экономических условий. На основе теории Марковских процессов доказано отсутствие закономерностей перехода от одного кластера к другому и, как следствие, несоответствие специализации выращивания сельскохозяйственных культур природно-сельскохозяйственным зонам. Табл.: 3. Илл.: 4. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: отрасль растениеводства, сельскохозяйственное землепользование, зональная специализация, кластерный анализ, Марковские процессы, природно-сельскохозяйственные зоны.

UDS 332.2 (477)

Zonal specialization of agricultural land use in Ukraine: assessment of the main trends / Ibatullin Sh.I., Shanin O.V., Stepenko O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 12.

The article provides assessment of the specialization areas of crops and their optimum ratio in crop rotations in different natural and agricultural areas. The coefficient of specialization of agricultural production and found a significant change in the structure of sown areas in the analyzed period is determined. Using cluster analysis, the areas and natural and agricultural zones of Ukraine on factor variable proportion of specialty crop areas in the total area of crops and concluded inconsistencies productive areas of farms with features of natural and socio-economic conditions are classified. Based on the theory of Markov processes and absence patterns of transition from one cluster to another, and, as a consequence, the discrepancy specialty crop production of natural and agricultural areas are demonstrated. Tabl.: 3. Figs.: 4. Refs.: 13.

Key words: crop production, agricultural land use, zonal specialization, cluster analysis, Markov processes, natural and agricultural areas.

УДК 332.14

Типологізація регіонів як інструмент процесу прогнозування / Стоянець Н.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 21.

Сучасний розвиток економіки полягає у запровадженні в сільський простір також нових функцій, не пов'язаних із сільським господарством. Головною метою багатофункціонального розвитку сільських територій є незмінне поліпшення умов життя, праці й відпочинку селянських родин, надання несільськогосподарських послуг. Рушійною силою може бути модернізація або побудова нової соціальної та виробничої інфраструктур на селі, що сприятиме розвитку несільськогосподарської діяльності на сільських територіях при одночасному розширенні зайнятості місцевого населення. Акцентування традиційним селом нових, неаграрних функцій сприятиме зниженню безробіття, а також розвитку підприємництва. Завданнями місцевої влади й центральних державних органів є створення сприятливих умов для розвитку різних форм малого та середнього підприємництва. Ключовою проблемою, що сформувалася в Україні протягом останніх років і потребує поетапного розв'язання, є зростання диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонів, низька конкурентоспроможність та інвестиційно-інноваційна активність у них. У цьому контексті прогнозування тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів з урахуванням їх типів є актуальним. Для здійснення завдань державної регіональної політики нагальною є необхідність побудови типології регіонів. Табл.: 4. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: регіон, соціально-економічний розвиток, типологія, регіональна політика, індикатори розвитку, процес прогнозування.

УДК 332.14

Типологизация регионов как инструмент процесса прогнозирования / Стоянец Н.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 21.

Современное развитие экономики заключается во внедрении в аграрное пространство также новых функций, не связанных с сельским хозяйством. Главной целью многофункционального развития сельских территорий является неизменное улучшение условий жизни, труда и отдыха сельских семей, предоставления им несельскохозяйственных услуг. Движущей силой может быть модернизация или строительство новой социальной и производственной инфраструктур на селе, что будет способствовать развитию несельскохозяйственной деятельности на сельских территориях при одновременном расширении занятости местного населения. Акцентирование традиционным селом новых, неаграрных функций будет способствовать снижению безработицы, а также развитию предпринимательства. Задачами местной власти и центральных государственных органов является создание благоприятных условий для развития различных форм малого и среднего предпринимательства. Ключевой проблемой, которая сформировалась в Украине за последние годы и требует поэтапного решения, является рост диспропорций социально-экономического развития регионов, низкая конкурентоспособность и инвестиционно-инновационная активность в них. В этом контексте прогнозирования тенденций социально-экономического развития регионов с учетом их типов является актуальным. Для осуществления задач государственной региональной политики острой является необходимость построения типологии регионов. Табл.: 4. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: регион, социально-экономическое развитие, типология, региональная политика, индикаторы развития, процесс прогнозирования.

UDS 332.14

Regions typology as an instrument of forecasting / Stoianets N.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 21.

The modern economy is to introduce in the rural space as new functions unrelated to agriculture. The main purpose of multifunctional development of rural areas is the continued improvement of living conditions, work and leisure of peasant families, provision of non-agricultural services. The driving force may be upgrading or building a new social and industrial infrastructure in rural areas, which will contribute to the development of non-agricultural activities in rural areas while expanding the employment of local people. If the traditional rural areas will be focused on new, non-agricultural functions, it will help to reduce unemployment, and increase business development. The tasks of local authorities and the central government are the following to create favorable conditions for the development of various forms of small and medium

enterprises; key issue that emerged in Ukraine in recent years and requires a phased solution is growing disparities of socio-economic development, low competitiveness level, lack of investment and innovative activity. In this context, forecasting of socio-economic development of the regions with its types is essential. The typology of regions is urgently needed for tasks of state regional policy. Tabl.: 4. Refs.: 17.

Key words: region, socio-economic development, typology, regional policy, development indicators, forecasting process.

УДК 338.303.43

Антикризова стратегія виробництва сировинних і продовольчих ресурсів / Юзефович А.Е. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 29.

Визначено вплив макроекономічної ситуації в державі на стан і розвиток продовольчої системи України. Окреслено коло реальних та потенційних загроз сталому розвитку сільського господарства й харчової промисловості. Обґрунтовано засади антикризової стратегії забезпечення виробництва сировинних і продовольчих ресурсів, збалансованого із платоспроможним попитом населення та необхідними обсягами експортних поставок.

Здійснено аналіз зроблених у 1999 році прогнозних оцінок соціально-економічного становища України на період до 2010 року та їх відповідності дійсності на дату настання. Розглянуто можливість прогнозування виникнення кризових ситуацій у національній економіці та її галузях. Аргументовано засоби їх запобігання і нейтралізації. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: продовольчі ресурси, сталий розвиток, кризові ситуації, антикризова стратегія, прогноз і дійсність.

УДК 338.303.43

Антикризисная стратегия производства сырьевых и продовольственных ресурсов / Юзефович А.Э. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 29.

Определено влияние макроекономической ситуации в государстве на состояние и развитие продовольственной системы Украины. Очерчен круг реальных и потенциальных угроз устойчивому развитию сельского хозяйства и пищевой промышленности. Обоснованы принципы антикризисной стратегии обеспечения производства сырьевых и продовольственных ресурсов, сбалансированного с платежеспособным спросом населения и необходимыми объемами экспортных поставок. Осуществлен анализ сделанных в 1999 году прогнозных оценок социально-экономического положения Украины на период до 2010 года и их соответствия действительности на дату наступления. Рассмотрена возможность прогнозирования возникновения кризисных ситуаций в национальной экономике и ее отраслях. Аргументированы средства их предотвращения и нейтрализации. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: продовольственные ресурсы, устойчивое развитие, кризисные ситуации, антикризисная стратегия, прогноз и действительность.

UDS 338.303.43

The anticrisis strategy for a raw materials and food resources production / Yuzefovych A.E. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 29.

The article highlights the influence of the macroeconomic situation of the country on the current state and development of the food system of Ukraine. The article outlines a set of actual and potential threats to the sustainable development of agriculture and the food industry. The substantiated framework of anti-crisis strategy for the production of raw materials and food resources balanced with the effective demand of the population and the necessary volume of exports is provided.

The analysis of forecasts of socio-economic situation in Ukraine until 2010 (made in 1999) and their compliance with the validity of the date of occurrence. The possibility of predicting crisis situations in the national economy and its sectors is considered. Argumentative means for their prevention and neutralization are suggested. Refs.: 17.

Key words: food resources, sustainable development, crisis, crisis strategy, prediction and reality.

УДК.636. 38/39

Резерви збільшення виробництва молока і м'яса в Україні / Пабат В.О., Вінничук Д.Т. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 37.

Розглядається сучасний стан тваринництва. Особлива увага приділена розвитку виробництва молока і м'яса в Україні. Розкрито першопричини кризового становища тваринництва. Запропоновано деякі аспекти підвищення ефективності виробництва та шляхи стабілізації розвитку галузі.

Досліджено комплекс питань теоретичного й практичного характеру, які пов'язані з організацією допоміжних галузей тваринництва. Вивчено зарубіжний досвід формування допоміжних супутніх галузей тваринництва, продукція яких досить близька до молочно-м'ясної галузі. Визначено основні концептуальні напрями збільшення валового виробництва тваринницької продукції на основі раціоналів годівлі тварин із низьким рівнем зернових кормів. Табл.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: сільське господарство, тваринництво, козівництво, вівчарство, допоміжні галузі, виробництво продукції.

УДК.636. 38/39

Резервы увеличения производства молока и мяса в Украине / Пабат В.А., Винничук Д.Т. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 37.

Рассматривается современное состояние животноводства. Особое внимание уделено развитию производства молока и мяса в Украине. Раскрыты первопричины кризисного положения животноводства, предложены некоторые аспекты повышения эффективности производства и пути стабилизации развития отрасли. Исследован комплекс вопросов теоретического и практического характера, связанных с организацией отраслей животноводства. Изучен зарубежный опыт формирования вспомогательных сопутствующих отраслей животноводства, продукция которых достаточно близка к молочно-мясной отрасли. Определены основные концептуальные направления увеличения валового производства животноводческой продукции на основе рационов кормления животных с низким уровнем зерновых кормов. Табл.: 1. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: сельское хозяйство, животноводство, козоводство, овцеводство, вспомогательные отрасли, производство продукции.

UDS 636.38/39

The guidelines to production reservs of milk and meat in Ukraine / Pabat V.O., Vinnychuk D.T. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 37.

The article considers the current state of livestock breeding. Particular attention is paid to the development of production of milk and meat in our country. The original causes of the livestock crisis are revealed. The guidelines of increase of production efficiency and ways to stabilize the industry development are suggested.

The article addresses a set of complex theoretical and practical problems, related to the organization of subsidiary (related) livestock industries. The foreign experience of support of the formation of related livestock industries, whose products are fairly close to the dairy and beef cattle industries is studied. The main conceptual approaches to the increase of gross production due to implemetation of animal feed rations with low grain levels. Tabl.: 1. Refs.: 11.

Key words: agriculture, animal husbandry, goat-breeding, sheep-breeding, auxiliary industries, production.

УДК 633.1:631.11:001.8

Ефективність виробництва зерна сільськогосподарськими підприємствами: теоретико-методологічний аспект / Шпикуляк О.Г., Материнська О.А., Мазур Г.Ф. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 42.

Розглянуто теоретико-методичні положення формування ефективності й оцінки витрат у виробництві зерна сільськогосподарськими підприємствами з окресленням загальнотеоретичних положень формування ефектів господарського обміну в ринковій економічній системі. Сформовано авторське бачення теоретичних аспектів сутності-значимості ефективності в особливому інституційному ринковому

середовищі, а також систематизовано фактори формування витрат як основи визначення рівня результативності виробництва, зокрема зерна. В заданому ракурсі дослідження поєднані як загальноекономічні положення, так і положення бухгалтерського обліку як інструментарію формального оформлення динаміки вкладень ресурсів у виробничий процес. Визначено, що витрати формують ефективність, а досягнутий рівень ефективності опосередковує обсяг витрат, тому між даними інституційними утвореннями в системі виробництва зерна існує всебічна залежність. Табл.: 2. Бібліогр.: 28.

Ключові слова: зерно, витрати, вартість, собівартість, методика, структура витрат, підприємства.

УДК 633.1:631.11:001.8

Эффективность производства зерна сельскохозяйственными предприятиями: теоретико-методологический аспект / Шпикуньяк А.Г., Материнская О.А., Мазур Г.Ф. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 42.

Раскрыты теоретико-методические положения формирования эффективности и оценки затрат в производстве зерна сельскохозяйственными предприятиями с очерчением общетеоретических положений формирования эффектов хозяйственного обмена в рыночной экономической системе. Сформировано авторское видение теоретических аспектов сущности-значимости эффективности в собственной институциональной среде, а также систематизированы факторы формирования затрат как основы определения уровня результативности производства, особенно зерна. В данном ракурсе исследования объединены как общеэкономические положения, так и положения бухгалтерского учета как инструментария формального оформления динамики вложений ресурсов в производственный процесс. Определено, что затраты формируют эффективность, а обеспеченный уровень эффективности опосредствует объем затрат, поэтому между данными институциональными образованиями в системе производства зерна существует всесторонняя зависимость. Табл.: 2. Библиогр.: 28.

Ключевые слова: зерно, затраты, стоимость, себестоимость, методика, структура затрат, предприятия.

UDS 633.1:631.11:001.8

The crops-production efficiency of agrarian enterprises: theoretical and methodological aspects / Shpykuliak O.H., Materynska O.A., Mazur H.F. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 42.

The article covers theoretical and methodological matters of efficiency-formation and of expenses calculation for crops production on agrarian enterprises and provides general theoretical outlook of formation of business exchange within the system of market economy. The authors present their understanding of the efficiency in a particular institutional market environment and systematize the factors of expenses-formation as the foundation for distinction of the production-efficiency level, particularly in the crops production industry. This study combines general theoretical aspects of economics as well as accounting matters as instruments of the formal representation of the dynamics of resources input into the process of production. It was defined that the expenses predefine the efficiency level, and the achieved efficiency level predetermines the volume of expanses, so in the system of crops production these institutions are interdependent. Tabl.: 2. Refs.: 28.

Key words: crops, expanses, cost price, methodology, expenses structure, enterprises.

УДК 658.7:338.432

Вплив природно-ресурсного потенціалу на рівень розвитку аграрного сектору регіону / Терещенко С.І. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 50.

Доведено, що розвиток аграрного виробництва у сільській місцевості залежить від багатьох факторів, а саме: соціально-економічних, демографічних, природно-кліматичних та ін. При цьому будь-який процес виробництва чи надання послуг ґрунтується на фактичній наявності й оптимальному поєднанні та використанні ресурсів. Аграрні ресурси докільля є предметом праці або одним із основних засобів виробництва і водночас у сукупності вони формують природно-ресурсний потенціал. При цьому природні фактори нерозривно пов'язані з категорією “суспільне виробництво” та з поняттям “ефективність” аграрного сектору як галузі національної економіки. У природи можна брати все, що потрібно людству, але при цьому не можна порушувати її рівноваги. Використання аграрного природно-ресурсного потенціалу земельної території має ґрунтуватися на твердженні, що земля є засобом вироб-

ництва. Тому обґрунтування окремих питань підвищення ефективності використання, а також створення оптимального, збалансованого за структурою ресурсного потенціалу агроформувань на рівні окремого регіону з урахуванням його особливостей є вчасним. Сукупність природно-ресурсного потенціалу окремого аграрного формування є вагомим чинником формування можливостей його використання та забезпечення приросту валового виробництва сільськогосподарської продукції. Табл.: 1. Бібліогр.: 21.

Ключові слова: ресурси, ресурсний потенціал, управління ресурсами, земельні ресурси, трудові ресурси, ефективність використання ресурсів, аграрний сектор, аграрна політика.

УДК 658.7:338.432

Влияние природно-ресурсного потенциала на уровень развития аграрного сектора региона / Терещенко С.И. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 50.

Доказано, что развитие аграрного производства в сельской местности зависит от многих факторов, а именно: социально-экономических, демографических, природно-климатических и др. При этом любой процесс производства или предоставления услуг базируется на фактическом наличии и оптимальном сочетании и использовании ресурсов. Аграрные ресурсы окружающей среды являются предметом труда или одним из основных средств производства, и в то же время в совокупности они формируют природно-ресурсный потенциал территории. При этом природные факторы неразрывно связаны с категорией "общественное производство" и с понятием "эффективность" аграрного сектора как отрасли национальной экономики. У природы можно брать все, что нужно человечеству, но при этом нельзя нарушать ее равновесия. Использование аграрного природно-ресурсного потенциала земельной территории должно базироваться на утверждении, что земля не только является наследием предков, но и позаимствована у потомков. Поэтому обоснование отдельных вопросов повышения эффективности использования, а также создание оптимального, сбалансированного по структуре ресурсного потенциала агроформирований на уровне отдельного региона с учетом его особенностей является своевременным. Совокупность природно-ресурсного потенциала отдельного аграрного формирования является весомым фактором формирования возможностей его использования и обеспечения прироста валового производства сельскохозяйственной продукции. Табл.: 1. Библиогр.: 21.

Ключевые слова: ресурсы, ресурсный потенциал, управление ресурсами, земельные ресурсы, трудовые ресурсы, эффективность использования ресурсов, аграрный сектор, аграрная политика.

UDS 658.7:338.432

The impact of natural resource potential on the regional development in the agricultural sector / Tereshchenko S.I. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 50.

The development of agrarian entrepreneurship in rural areas depends on many factors, including: socio-economic, demographic, climatic and others. Thus, any process of production or provision of services is based on actual availability and optimum combination and use of resources. Agricultural resources of the environment constitute the subject of labour or one of the main means of production, and at the same time together, they form the natural resource potential of the territory. These natural factors are inextricably linked to the notion of "social production" and the notion of "efficiency" of the agricultural sector as a branch of the national economy. The nature provides all necessary resources in case its equilibrium is preserved. Therefore, justification of certain matters of efficiency increase of regional agrarian formations is quite topical. The resources potential of agrarian entity is a considerable matter for the reasonable resources application and increase of agrarian gross production. Tabl.: 1. Refs.: 21.

Key words: resources, resources potential, resources management, land resources, labour resources, the efficiency of resources use, agrarian sector, agrarian policy.

УДК 336.1

Шляхи подолання дефіцитності бюджету / Марценюк-Розарьонова О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 58.

Встановлено неоднозначність впливу дефіцитного бюджетного фінансування на розвиток країни. Зростання бюджетного дефіциту спричиняє в країні посилення інфляційних процесів, кризу у сфері

державних фінансів, грошової системи, зростання диференціації в доходах і, як наслідок, погіршення соціально-економічного стану в суспільстві. Для покриття дефіциту бюджету уряд України використовує неефективні джерела: приватизацію державного майна, облігації внутрішньої державної позики, зовнішні запозичення. Доведено, що досягнення позитивних результатів нерідко супроводжується виникненням негативних наслідків, які можуть навіть перевищити заплановані поліпшення. Для забезпечення досягнення рівня дефіциту в запланованих межах у 2013—2014 роках більшість країн, зокрема й Україна, вимушені проводити жорстку бюджетну політику щодо скорочення видатків бюджету, в тому числі соціальних, а також підвищення податкового навантаження на економіку. Табл.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: бюджет, державні фінанси, дефіцит бюджету, видатки бюджету, бюджетна політика, джерела покриття дефіциту бюджету.

УДК 336.1

Пути преодоления дефицитности бюджета / Марценюк-Розарёнова Е.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 58.

Установлена неоднозначность влияния дефицитного бюджетного финансирования на развитие страны. Рост бюджетного дефицита вызывает в стране усиление инфляционных процессов, кризис в сфере государственных финансов, денежной системы, рост дифференциации в доходах и, как следствие, ухудшение социально-экономического состояния в обществе. Для покрытия дефицита бюджета правительство Украины использует неэффективные источники: приватизацию государственного имущества, облигации внутренней государственной ссуды, внешние заимствования. Доказано, что достижение позитивных результатов нередко сопровождается возникновением негативных последствий, которые могут даже превысить запланированные улучшения. Для обеспечения достижения уровня дефицита в запланированных пределах в 2013-2014 годах большинство стран, в частности и Украина, вынуждены проводить жесткую бюджетную политику относительно сокращения расходов бюджета, в том числе социальных, а также повышения налоговой нагрузки на экономику. Табл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: бюджет, государственные финансы, дефицит бюджета, расходы бюджета, бюджетная политика, источники покрытия дефицита бюджета.

UDS 336.1

Ways of overcoming of budget deficit / Martsenyuk-Rozaronova O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 58.

The ambiguousness of influence of financing budgetary deficit on development of the country is set. The increase of fiscal deficit causes in a country strengthening of inflationary processes, crisis in the field of public finances, monetary system, increase of income differentiation and, as a result, deterioration of the social and economic situation. For coverage of deficit of budget the government of Ukraine uses the ineffective sources of coverage: privatizing of state property, bonds of internal state loan, external borrowing. It is well-proven that the achievement of positive results quite often comes along with negative consequences that can even exceed the pre-arranged improvements. For providing of reaching of deficit level in the pre-arranged limits in 2013-2014 most countries, and Ukraine in particular are forced to pursue a hard fiscal policy concerning the cutback of spending of budget, including social benefits, and also the increase of the tax loading burden on the economy. Tabl.: 1. Refs.: 12.

Key words: budget, public finances, deficit of budget, charges of budget, fiscal policy, sources of coverage of deficit of budget.

УДК 368.5 63.002.2: 133.2. 2

Агрострахование как инструмент управления рисками в сельском хозяйстве / Алескерова Ю.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 62.

Исследованы особенности сельхозстрахования как инструмента управления рисками для Украины, с анализом опыта зарубежных стран. Оценено общее состояние страхования сельского хозяйства с использованием статистических данных страховых сайтов и выявлены имеющиеся недостатки. Проанализировано понятие риска в сельском хозяйстве в сравнении с риском в других отраслях. Наведена схема рисков и источника его покрытия. Осуществлен детальный анализ работы страховых компаний Украи-

ны. Разработаны рекомендации для развития отечественного сельскохозяйственного страхования на основе совершенствования государственной поддержки. На уровне регулирования развития сельского хозяйства предложено усовершенствование подходов к построению системы поддержки сельскохозяйственного страхования с участием государства и коммерческих структур. Илл.: 3. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: модели страховой политики, аграрный сектор, сельскохозяйственное страхование, опыт развитых стран в агростраховании, риски агрострахования, кризисные ситуации.

УДК 368.5 63.002.2:133.2. 2

Агрострахування як інструмент управління ризиками в сільському господарстві / Алескерова Ю.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 62.

Досліджено особливості сільгоспстрахування як інструменту управління ризиками для України, з аналізом досвіду зарубіжних країн. Оцінено загальний стан страхування сільського господарства з використанням статистичних даних страхових сайтів та виявлено наявні недоліки. Проаналізовано поняття ризику в сільському господарстві порівняно з ризиком в інших галузях. Наведено схему ризиків і джерела його покриття. Здійснено детальний аналіз роботи страхових компаній України. Розроблено рекомендації для розвитку вітчизняного сільськогосподарського страхування на основі удосконалення державної підтримки. На рівні регулювання розвитку сільського господарства запропоновано удосконалення підходів до побудови системи підтримки сільськогосподарського страхування за участю держави та комерційних структур. Рис.: 3. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: моделі страхової політики, аграрний сектор, сільськогосподарське страхування, досвід розвинених країн у агрострахуванні, ризики агрострахування, кризові ситуації.

UDS 368.5 63.002.2: 133.2. 2

Agroinsurance as a risk management tool in agriculture / Aleskerova Y.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 62.

In the article the features of agricultural insurance as a risk management tool for Ukraine, with the analysis of the individual experience of foreign countries. Assess the overall status of agricultural insurance in Ukraine using statistical insurance websites and identified shortcomings. A risk concept is analysed in agriculture in compared to the risk in other industries. Given chart of risks and source of his coverage. Given detailed analysis of work of insurance companies of Ukraine. Recommendations for the development of domestic agricultural insurance based on the improvement of state support are provided. At the level of regulation of agricultural development suggested improvement approaches to building support for agricultural insurance system with the participation of state and commercial structures. Figs.: 3. Refs.: 18.

Key words: model of the insurance policy, the agricultural sector, agricultural insurance, the experience of developed countries in agricultural insurance, agricultural insurance risks, crisis situations.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

FOREIGN ECONOMIC RELATIONS

UDS 338.439.52:339.5.01:339.1

The world market and development of the globalization process / Pugachov M.I., Vlasov V.I. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 70.

The article reveals the peculiarities of globalization of world trade for the years 1947-2012. Shows the changes in export volumes of trade in goods in general from 1970 to 1995 and the entry into force of the rules of the WTO by groups of countries with different levels of economic development: developed, developing and least developed. Results of the analysis of agrifood exports of goods destination for these groups of countries, as well as import-export agribusiness individual countries, typical for these groups. Tabl.: 3. Refs.: 14.

Key words: import, export, products; developed, developing, least developed countries, global change, world trade.

УДК 338.439.52:339.5.01:339.1

Світовий ринок і розвиток глобалізаційних процесів / Пугачов М.І., Власов В.І. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 70.

Розкрито особливості глобалізації світової торгівлі за 1947–2012 роки. Показано зміни обсягів експортної торгівлі товарами в цілому з 1970 до 1995 року і після запровадження правил СОТ за групами країн із різним рівнем економічного розвитку: розвинуті, що розвиваються та найменш розвинуті країни. Наданий аналіз цих груп країн щодо експорту товарів агропромислового призначення, а також щодо експорту-імпорту товарів АПК окремих країн, типових для цих груп. Табл.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: експорт, імпорт, товари; розвинуті країни, ті, що розвиваються, найменш розвинуті країни, глобальні зміни, світова торгівля.

УДК 338.439.52:339.5.01:339.1

Мировой рынок и развитие глобализационных процессов / Пугачёв Н.И., Власов В.И. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 70.

Раскрыты особенности глобализации мировой торговли за 1947–2012 годы. Показаны изменения объемов экспорта торговли товарами в целом с 1970 до 1995 года и после вступления в силу правил ВТО по группам стран с разным уровнем экономического развития: развитые, развивающиеся и наименее развитые. Приведены результаты анализа экспорта товаров агропродовольственного назначения по этим группам стран, а также по экспорту-импорту товаров АПК отдельных стран, типичных для этих групп. Табл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: экспорт, импорт, товары; развитые, развивающиеся, наименее развитые страны, глобальные изменения, мировая торговля.

УДК 339.54:339.727:631.1(477)

Забезпечення зовнішньоторговельної безпеки України на світовому ринку сільськогосподарської продукції – загальна спрямованість / Власюк Т.О. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 76.

Аналізується сучасний стан сільськогосподарської галузі, її конкурентоспроможність на світових ринках, географічна й товарна структура експорту сільськогосподарської продукції з України, ресурсно-виробничі потужності галузі, географічна та товарна структура імпорту сільськогосподарської продукції в Україну. Визначені основні загрози зовнішньоторговельній безпеці національної економіки у сільськогосподарському сегменті. Окрім цього, проведено SWOT-аналіз передумов зовнішньоторговельної безпеки України на світовому ринку сільськогосподарської продукції. Розроблено рекомендації щодо забезпечення зовнішньоторговельної безпеки України на світовому ринку сільськогосподарської продукції, що потребують реалізації комплексу заходів як у межах державної економічної політики, так і на галузевому рівні управління. Табл.: 4. Рис.: 2. Бібліогр.: 21.

Ключові слова: сільськогосподарська галузь, експорт, імпорт, зовнішньоторговельна безпека, світовий ринок.

УДК 339.54:339.727:631.1(477)

Обеспечение внешнеторговой безопасности Украины на мировом рынке сельскохозяйственной продукции – общая направленность / Власюк Т.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 76.

Анализируется современное состояние сельскохозяйственной отрасли, ее конкурентоспособность на мировых рынках, географическая и товарная структура экспорта сельскохозяйственной продукции из Украины, ресурсно-производственные мощности отрасли, географическая и товарная структура импорта сельскохозяйственной продукции в Украину. Определены основные угрозы внешнеторговой безопасности национальной экономики в сельскохозяйственном сегменте. Кроме этого, проведен SWOT-анализ предпосылок внешнеторговой безопасности Украины на мировом рынке сельскохозяйственной продукции. Разработаны рекомендации по обеспечению внешнеторговой безопасности Украины на мировом рынке сельскохозяйственной продукции, требующие реализации комплекса мероприятий как в рамках государственной экономической политики, так и на отраслевом уровне управления. Табл.: 4. Илл.: 2. Библиогр.: 21.

Ключевые слова: сельскохозяйственная отрасль, экспорт, импорт, внешнеторговая безопасность, мировой рынок.

UDS 339.54:339.727:631.1(477)

International commercial security of Ukraine on the overseas agrarian market: general guidelines / Vlasiuk T.O. // *Ekonomika APK*. – 2014. – № 12. – P. 76.

The article analyses the current state of the agrarian brunch, it studies international competitiveness, global markets, geographic and commercial structure of export of agrarian products from Ukraine, it also covers resources and production potential of import to Ukraine. There are outlined the threats for the international commercial security of the national economy within the segment of agriculture. The SWOT-analysis of the preconditions for the international commercial security of Ukraine on the global agrarian market is carried out. The article suggests the guidelines for the further enforcement of international trade security of Ukraine on the world agrarian market that presuppose implementation of a set of measures on both levels of state and regional management. Tabl.: 4. Figs.: 2. Refs.: 21.

Key words: agricultural brunch, export, import, international commercial security, global market.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І
СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛА

THE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS AND
VILLAGE SOCIAL SPHERE

УДК 331.101.3:631.11

Формування мотиваційного механізму розвитку аграрних підприємств / Лаврук О.В. // *Економіка АПК*. – 2014. – № 12. – С. 84.

Визначено та систематизовано найбільш важливі структурні елементи мотиваційного механізму, які нині потребують розробки і запровадження мотиваційних заходів із метою налагодження мотиваційних процесів в основних галузях виробництва та сфері праці. Розкрито зміст і функції основних складових (взаємозумовлені в усій сукупності економічних, соціальних зв'язків та відносин аграрних підприємств) мотиваційного механізму і вказано на можливість його ефективного використання у практиці господарювання аграрних підприємств.

Встановлено, що на формування мотиваційного механізму суттєво впливають запроваджені в кожному підприємстві й заново створені методи мотиваційного впливу на розвиток виробництва, трудову поведінку працівників та умови для реалізації їхніх професійних, ділових і особистісних якостей. Запропоновано основні напрями посилення дієвості мотиваційного механізму на спонукання працівників до продуктивної діяльності й ефективного розвитку аграрних підприємств. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: мотивація, елементи мотиваційного механізму, працівники, потреби, мотиви, інтереси, аграрні підприємства, трудова діяльність.

УДК 331.101.3:631.11

Формирование мотивационного механизма развития аграрных предприятий / Лаврук А.В. // *Экономика АПК*. – 2014. – № 11. – С. 84.

Определены и систематизированы наиболее важные структурные элементы мотивационного механизма, которые в настоящее время нуждаются в разработке и внедрении мотивационных мероприятий с целью налаживания мотивационных процессов в основных отраслях производства и сфере труда. Раскрыты содержание и функции основных составляющих (взаимообусловлены во всей совокупности экономических, социальных связей и отношений аграрных предприятий) мотивационного механизма и указано на возможность его эффективного использования в практике хозяйствования аграрных предприятий.

Установлено, что на формирование мотивационного механизма существенное влияние оказывают введенные на каждом предприятии и вновь созданные методы мотивационного воздействия на развитие производства, трудовое поведение работников и условия для реализации их профессиональных, деловых и личностных качеств. Предложены основные направления усиления действенности мотивационного механизма на побуждение работников к продуктивной деятельности и эффективному развитию аграрных предприятий. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: мотивация, элементы мотивационного механизма, работники, потребности, мотивы, интересы, аграрные предприятия, трудовая деятельность.

UDS 331.101.3:631.11

The systematization of structural elements in motivation mechanism formation / Lavruk O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 84.

The author grounded and systematized the most important structural elements of motivation mechanism, which at present need developing and establishing of motivation measures with the aim of motivation processes adjustment in industries and labour sphere. The content and functions of the main constituents (caused in the amount of economic, of social relations and links of agrarian enterprises) of motivation mechanism are determined and the opportunity of its efficient use in practice of agrarian enterprises activities is pointed out.

It is established that the main influence on motivation mechanism formation is placed by the introduction of new methods of motivation influence on the production development, labour behavior of workers and conditions of their professional, business and individual qualities realization. The main directions of motivation mechanism activity increasing on workers inducing towards the productive activities and encouraging the efficient agrarian enterprises development are proposed. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 17.

Key words: motivation, elements of motivation mechanism, workers, needs, motives, interests, agrarian enterprises, labour activity.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

FOREIGN EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT
OF AGRARIAN PRODUCTION

УДК 351.82:338.432 (479.24)

Основные направления государственной поддержки сельского хозяйства в Азербайджанской Республике / Салахов Садыг Вели оглы // Экономика APK. – 2014. – № 12. – С. 91.

В статье проанализированы основные цели и направления государственной поддержки сельского хозяйства, раскрыта роль конкретных мер поддержки, внесены предложения по дальнейшему совершенствованию системы государственной помощи аграрной сфере. Детально освещены этапы создания системы государственной поддержки аграрного сектора и их приоритетные цели. Выделены основные направления формирования этой системы, а именно: образование и научные исследования; государственное финансирование инвестиций в восстановление и расширение производственной инфраструктуры сельского хозяйства; применение налоговых льгот; передача средств производства в лизинг на льготных условиях; льготные кредиты сельхозпроизводителям; предоставление субсидий сельскохозяйственным производителям. Илл.: 3. Библиогр.: 4.

Ключевые слова: сельское хозяйство, Азербайджанская Республика, государственная поддержка аграрного сектора, система государственной помощи сельскохозяйственной сфере, приоритетные цели, меры государственной поддержки.

УДК 351.82:338.432 (479.24)

Основні напрями державної підтримки сільського господарства в Азербайджанській Республіці / Салахов Садиг Вели огли // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 91.

У статті проаналізовано основні завдання і напрями державної підтримки сільського господарства, розкрито роль конкретних заходів підтримки, внесено пропозиції з подальшого удосконалення системи державної підтримки аграрної сфери. Детально висвітлено етапи створення системи державної підтримки аграрного сектору та їхні пріоритетні завдання. Виділено основні напрями формування цієї системи, а саме: освіти і наукових досліджень; державне фінансування інвестицій у відтворення і розширення виробничої інфраструктури сільського господарства; застосування податкових пільг; передача засобів виробництва в лизинг на пільгових умовах; пільгові кредити сільгоспвиробникам; надання субсидій сільськогосподарським виробникам. Рис.: 3. Бібліогр.: 4.

Ключові слова: сільське господарство, Азербайджанська Республіка, державна підтримка аграрного сектору, система державної допомоги сільськогосподарській сфері, пріоритетні завдання, засоби державної підтримки.

UDS 351.82:338.432 (479.24)

Key lines of governmental support of agriculture in the Republic of Azerbaijan / Salakhov Sadyg Veli ogly // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 12. – P. 91.

The article analyses the main objectives and key lines of governmental support of agriculture, defines the role of particular support measures, suggests ways of further enhancement of the state support system for agrarian sphere.

The stages of development system of governmental support of agricultural sphere and their primary goals are highlighted in detail. The major lines of formation of this system are pointed out: particularly: education and research; state funding for investments in revival and development of production infrastructure of agriculture; tax breaks; privileges for leasing of means of production soft loans and privileges for agricultural producers. Figs.: 3. Refs.: 4.

Key words: agriculture, The Republic of Azerbaijan, state support of agrarian sector of economy, system of governmental support of agricultural sphere, primary objectives, state support vehicles.

УДК 338:631.164.23(479.24)

Инвестиционный климат Азербайджанской Республики как ключевой фактор развития сельского хозяйства / Абдулгасанов Турал Тофиг оглы // *Экономика АПК.* – 2014. – № 12. – С. 97.

Рассмотрено развитие сельского хозяйства, которое для азербайджанской экономики является приоритетной отраслью. С созданием устойчивой и диверсификационной экономики сельское хозяйство страны может стать экспортером продуктов питания с высокой добавочной стоимостью. Иностранные инвесторы в Азербайджанской Республике, инвестирующие в сельскохозяйственный сектор, имеют возможность получить высший доход. Инвестиционный климат в стране и освобождение сельского хозяйства от уплаты налога создает для них дополнительные возможности. Рассматривается нынешнее состояние инвестиционной привлекательности отрасли, оценивается инвестиционный климат и даются определенные предложения. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: Азербайджан, диверсификация, инвестиция, не нефтяной сектор, сельское хозяйство, потенциальные отрасли.

УДК 338:631.164.23(479.24)

Инвестиційний клімат Азербайджанської Республіки як ключовий фактор розвитку сільського господарства / Абдулгасанов Турал Тофиг огли // *Економіка АПК.* – 2014. – № 12. – С. 97.

Розглянуто розвиток сільського господарства, яке для азербайджанської економіки є пріоритетною галуззю. Зі створенням стійкої та диверсифікаційної економіки сільське господарство країни може стати експортером продуктів харчування з високою доданою вартістю. Іноземні інвестори в Азербайджанській Республіці, які інвестують у сільськогосподарський сектор, мають можливість одержувати вищий дохід. Інвестиційний клімат у країні й звільнення сільського господарства від сплати податку створює для них додаткові можливості. Розглядається нинішній стан інвестиційної привабливості галузі, оцінюється інвестиційний клімат і надаються певні пропозиції. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: Азербайджан, диверсифікація, інвестиція, не нафтовий сектор, сільське господарство, потенційні галузі.

UDS 338:631.164.23(479.24)

The investment climate as a key factor for investment in agriculture in the Republic of Azerbaijan / Abdulhasanov Tural Tofiq ogly // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 12. – P. 97.

Development of agriculture is a priority for the economy of Azerbaijan. With the creation of sustainable and diversified economy, agriculture of Azerbaijan could become an exporter of high value-added of food

products. At the same time foreign investors have the opportunity to get profit by investing in the agricultural sector of Azerbaijan Republic. Investment climate and tax-exempt status of agriculture give them more opportunities. The current state of the investment attractiveness in agriculture is researched, investment climate is evaluated and proposals are put forward in the article. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 10.

Key words: Azerbaijan, diversification, investment, non-oil sector, agriculture, potential areas.

УДК 631.1:336.77

Кредитні ресурси як важливий елемент розвитку аграрної сфери / Бабич Ю.А. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 103.

Досліджено вплив кредитного забезпечення на розвиток аграрного виробництва в Україні. Проаналізовано основні проблеми нарощування кредитного забезпечення для виробників аграрної сфери з точки зору кредитора та позичальника. Узагальнено причини, що перешкоджають прискоренню кредитних відносин між аграрними виробниками й банками. Сегментовано аграрних виробників України на три групи та наведено їхні основні характеристики. Охарактеризовано сучасний стан забезпечення кредитними ресурсами кожної із груп аграрних виробників, розраховано потреби їх у кредитних ресурсах. Встановлено також загальну потребу в кредитних ресурсах для аграрної сфери України. Доведено, що існує невідповідність між потребою аграрних виробників у кредитних ресурсах та існуючою пропозицією з боку банківських установ. Табл.: 1. Рис.: 4. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: аграрний сектор, аграрний виробник, потреба в кредитних ресурсах, забезпечення кредитними ресурсами, валова аграрна продукція, кредитування аграрної сфери.

УДК 631.1:336.77

Кредитные ресурсы как важный элемент развития аграрной сферы / Бабич Ю.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 103.

Исследовано влияние кредитного обеспечения на развитие аграрного производства в Украине. Проанализированы основные проблемы наращивания кредитного обеспечения для производителей аграрной сферы с точки зрения кредитора и заемщика. Обобщены причины, препятствующие ускорению кредитных отношений между аграрными производителями и банками. Проведено сегментацию аграрных производителей Украины на три группы и приведены их основные характеристики. Охарактеризовано современное состояние обеспечения кредитными ресурсами каждой из групп аграрных производителей, рассчитаны потребности их в кредитных ресурсах. Установлена также общая потребность в кредитных ресурсах для аграрной сферы Украины. Доказано, что существует несоответствие между потребностью аграрных производителей в кредитных ресурсах и существующим предложением со стороны банковских учреждений. Табл.: 1. Илл.: 4. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: аграрный сектор, аграрный производитель, потребность в кредитных ресурсах, обеспечение кредитными ресурсами, валовая аграрная продукция, кредитование аграрной сферы.

UDS 631.1:336.77

Credit resources as a key element of the development of agrarian sphere / Babych Y.A. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 103.

The effect of credit potential on the development of agricultural production in Ukraine are considered. The basic problem of increase of credit support for producers of agricultural areas in terms of the debtor and creditor are studied. Reasons preventing the acceleration of credit relations between producers and banks are developed. Ukraine's agriculture producers are segmented into three groups and given their basic characteristics. The current situation of the loan resources allocated to each group of agricultural producers are characterized. The credit needs for each group of agricultural producers are calculated. The general credit needs of agrarian sector of Ukraine are investigated. It is proved that there is a mismatch between the agricultural producer's credit needs and existing proposals from banking institutions. Tabl.: 1. Figs.: 4. Refs.: 18.

Key words: agriculture, agriculture producers, credit needs, providing credit resources, the gross agricultural production, lending to agriculture.

УДК 658.821:631.9

Шляхи підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств / Гомза В.М. // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 109.

Доведено, що явище конкуренції є однією з основних тенденцій розвитку ринкового середовища. На сучасному етапі термін «конкурентоспроможність» стали дедалі частіше використовувати в науковій літературі. Проблематика конкурентоспроможності займає одне з центральних місць в економічному аналізі різних видів господарської діяльності багатьох суб'єктів.

В умовах ринкової економіки стійке положення будь-якого підприємства на ринку продукції визначається рівнем його конкурентоспроможності, тобто здатності виробляти та збувати продукцію, яка за ціновими і неціновими характеристиками привабливіша для споживачів, ніж продукція їхніх конкурентів.

Розглянуто наукові підходи щодо сутності понять «конкурентоспроможність» та «конкурентоспроможність аграрних підприємств», досліджено основні чинники, які стримують розвиток конкурентоспроможності останніх, і запропоновано основні шляхи її підвищення. Табл.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкуренція, чинники, конкурентоспроможність аграрних підприємств, АПК, сільськогосподарська продукція, рослинництво, тваринництво.

УДК 658.821:631.9

Пути повышения конкурентоспособности аграрных предприятий / Гомза В.Н. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 109.

Доведено, что явление конкуренции составляет одну из основных тенденций развития рыночной среды. В настоящее время термин «конкурентоспособность» все чаще используется в научной литературе. Проблематика конкурентоспособности занимает одно из центральных мест в экономическом анализе различных видов хозяйственной деятельности различных субъектов.

В условиях рыночной экономики устойчивое положение любого предприятия на рынке продукции определяется уровнем его конкурентоспособности, то есть способности производить и сбывать продукцию, которая по ценовым и неценовым характеристикам более привлекательна для потребителей, чем продукция их конкурентов.

Рассмотрены научные подходы к сущности понятий «конкурентоспособность» и «конкурентоспособность аграрных предприятий», исследованы основные факторы, сдерживающие развитие конкурентоспособности последних и предложены основные пути ее повышения. Табл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкуренция, факторы, конкурентоспособность аграрных предприятий, АПК, сельскохозяйственная продукция, растениеводство, животноводство.

UDS 658.821:631.9

Competitiveness of agricultural enterprises: improvement guidelines / Homza V.M. // Ekonomika APK. – 2014. – № 12. – P. 109.

The phenomenon of competition is one of the major developments in the market environment. Nowadays the term "competitiveness" has become increasingly used in the scientific literature. The issue of competitiveness occupies a central place in the economic analysis of different types of economic activities of different entities.

In market economy, a stable position of any company in the market of products is based on its competitiveness, i.e. the ability to produce and sell products that are of price and non-price characteristics more attractive to consumers than their competitors' products.

The article deals with scientific approaches to the nature of the concepts of "competitiveness" and "competitiveness of agricultural enterprises." The main factors that hinder the development of the competitiveness of agricultural enterprises are considered and the ways of augmentation of the competitiveness level are suggested. Tabl.: 1. Refs.: 17.

Key words: competitiveness, competition, factors of competitiveness of agricultural enterprises, agriculture, AIC, agricultural products, crops, livestock.

УДК 633.1:339.5

Особливості державного регулювання зерновиробництва / Рудницька А.С. // Економіка АПК.
– 2014. – № 12. – С. 115.

Розглянуто важелі державного регулювання галузі зерновиробництва. Доведено, що основною метою державного регулювання зерновиробництва є доповнення важелів та інструментів ринкового механізму в цій галузі. Спрогнозовано обсяги виробництва зернових культур і розміри фінансової підтримки виробництва зерна. Запропоновано напрями удосконалення державного регулювання зерновиробництва. Одним із основних напрямів, завдяки якому реально підвищується ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств, є запровадження заходів, що сприяють поліпшенню якості зерна. Це можливо за умови дотримання новітніх технологій вирощування зернових культур та запровадження загального державного контролю за якістю зерна й продуктів його переробки, введення системного моніторингу його ринку. Рис.: 1. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: державне регулювання, важелі, ціна, держава, зерновиробництво, фінансова підтримка, прогноз, якість, продукція, програма.

УДК 633.1:339.5

Особенности государственного регулирования зернопроизводства / Рудницкая А.С. // Экономика АПК. – 2014. – № 12. – С. 115.

Рассмотрены рычаги государственного регулирования отрасли зернопроизводства. Доведено, что основной целью государственного регулирования зернопроизводства является дополнение рычагов и инструментов рыночного механизма в этой отрасли. Спрогнозированы объемы производства зерновых культур и размеры финансовой поддержки производства зерна. Предложены направления совершенствования государственного регулирования зернопроизводства. Одним из основных направлений, благодаря которому реально повышается эффективность деятельности сельскохозяйственных предприятий, является внедрение мероприятий, способствующих улучшению качества зерна. Это возможно при условии соблюдения новейших технологий выращивания зерновых культур и введения всеобщего государственного контроля за качеством зерна и продуктов его переработки, введения системного мониторинга его рынка. Илл.: 1. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: государственное регулирование, рычаги, цена, государство, зернопроизводство, финансовая поддержка, прогноз, качество, продукция, программа.

UDS 633.1:339.5

On the distinct features of state regulation of crops production / Rudnytska A.S. // Ekonomika APK.
– 2014. – № 12. – P. 115.

The article is focused on the state regulation of the crops production brunch. It is substantiated that the principal objective of the state regulation of crops production is enrichment of the market leverages and instruments in this sphere. One of the key efficiency triggers is implementation of grain quality improvement measures. It is possible due to adherence to new technologies of crops production and establishment of the general state control over the quality of row and processed grain, and introduction of the systematic monitoring of the crops market. Figs.: 1. Refs.: 15.

Ключові слова: state regulation, leverages, price, state, crops production, funding, forecast, quality, products, programme.

* * *